

Міністерство освіти і науки України
Бахмутський коледж транспортної інфраструктури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії

Микола Зінченко
Микола ЗІНЧЕНКО

“17” травня 2023 року

ПРОГРАМА
індивідуальної усної співбесіди
з української мови
для вступу на основі базової загальної середньої освіти,
для здобуття освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра

2023 рік

У контексті ключових підходів сучасної освіти (компетентнісний, особистісно орієнтований і діяльнісний) шкільний предмет Українська мова є засобом розвитку й соціалізації учнів, становлення їх як особистостей і громадян своєї країни. Здобуті у процесі навчання української мови знання, набуті вміння й навички мають бути опорою, яка дасть учням змогу реалізувати себе в житті, стати носіями культури свого народу, ініціаторами відновлення й збереження найкращих культурних традицій свого народу.

Програма для індивідуальної усної співбесіди розроблена з урахуванням чинних програм з української мови для 5–9 класів (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804). Вона має узагальнювальний характер, тому навчальний матеріал згруповано за нормами сучасної української літературної мови, оволодіння якими важливе для кожної освіченої людини.

Програма складається з трьох розділів.

Перший – «Фонетика і орфографія» – визначає основні та важливі правила написання слів, знання яких є яскравою ознакою культури мовлення людини.

Другий – «Морфологія» – вчить відрізняти одну частину мови від іншої, знати їх утворення та змінювання, особливості написання.

Третій – «Синтаксис і пунктуація» – долучає учнів до таємниць творення й вираження думки за допомогою речень, які є різні за будовою, метою висловлення та інтонацією, – а значить, відмінні за пунктуаційними знаками.

Кожен вступник отримує 6 запитань та протягом 15–20 хвилин дає на них відповідь. Додаткові запитання, у разі потреби точного й об'єктивного уявлення про знання абітурієнта, можуть бути задані лише в межах переліку питань для індивідуальної усної співбесіди.

Програму індивідуальної усної співбесіди з української мови розроблено робочою групою у складі:

Руденко Тетяна Іванівна – завідувач навчально-методичним кабінетом закладу фахової передвищої освіти, викладач вищої категорії, старшій викладач;

Дяговець Ольга Володимирівна – викладач ЗФПО вищої категорії;

Ольховська Галина Михайлівна – викладач ЗФПО вищої категорії.

ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

Абітурієнт повинен знати:

- Вживання великої букви.
- Правила переносу частин слова.
- Правопис голосних. Чергування е з и, і з іншими голосними. Правопис ненаголошених голосних.
- Спрощення в групах приголосних.
- Обґрунтовувати розстановку розділових знаків за допомогою вивчених правил.
- Вживання м'якого знака та апострофа.
- Подвоєння та подовження приголосних. Правопис слів іншомовного походження.
- Відмінювання та правопис відмінкових закінчень іменників та прикметників.
- Правопис відмінкових форм числівника.
- Відмінювання і правопис займенників.
- Правопис дієслів.
- Правопис прислівників.
- Правопис прийменників та сполучників.
- «Не» з іменними частинами мови, прислівником, дієсловом.
- Розділові знаки в простому реченні. Тире в простому неускладненому реченні. Розділові знаки між групою підмета і групою присудка.
- Однорідні члени речення. Розділові знаки між однорідними членами речення.
- Узагальнювальні слова і розділові знаки при них.
- Відокремлені члени речення. Відокремлені додатки та обставини. Відокремлені і невідокремлені означення. Прикладна як різновид означення. Розділові знаки при прикладці.
- Звертання. Розділові знаки при звертанні.
- Вставні слова і речення. Вставлені слова і речення.
- Складнопідрядні речення. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях.
- Порівняльні звороти.
- Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.
- Пряма мова і розділові знаки при ній. Передача прямої мови непрямою. Цитати. Розділові знаки при цитатах.

Абітурієнт повинен уміти:

- Знаходити вивчені орфограми, пояснювати їх за допомогою правил.
- Правильно записувати слова з вивченими орфограмами.
- Знаходити і виправляти орфографічні помилки.
- Правильно ставити розділові знаки в реченнях з різними видами зв'язку.
- Знаходити і виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила.

ПРОГРАМА ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ

- 1. Чергування голосних і приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Подвоєння і подовження приголосних.**
- 2. Будова слова.** Відомості про основу слова і закінчення змінюваних слів, про корінь, префікс, суфікс і закінчення як значущі частини слова; вивчені орфографічні правила.
- 3. Творення слів.** Основні способи словотвору, правила переносу складних слів з рядка в рядок (односкладові частини складноскорочених слів та ініціальної комбіновані аббревіатури).
- 4. Склад лексики сучасної української літературної мови за походженням.** Власне українські слова. Синонімічне багатство мови. Загальні відомості про лексичне значення слова, синоніми, антоніми, омоніми, пряме і переносне значення слова; особливості власне української лексики в порівнянні із запозиченнями.
- 5. Загальні відомості про українську фразеологію.** Роль фразеологізмів у мовленні: фразеологізми та їхні різновиди (синонімічні, антонімічні).
- 6. Принципи українського правопису.** Основні орфограми в коренях, префіксах, суфіксах: принципи розрізнення орфограм, загальні ознаки чотирьох принципів українського правопису.
- 7. Складні випадки вживання апострофа і м'якого знака.** Групи знаків, співвідношення звуків і букв; правила вживання апострофа і м'якого знака.
- 8. Правопис іншомовних та складних слів.** Правила написання іншомовних слів українською мовою та правопис складних слів разом, окремо і через дефіс.
- 9. Стилiстичні засоби морфології.** Морфологічні засоби стилістики стосовно категорії роду, категорії числа, власних і загальних іменників, ступенів порівняння, стягнених і нестягнених форм, дієслівних категорій.
- 10. Поняття про синтаксис та його основні одиниці.** Найважливіші відомості з синтаксису і пунктуації, основні одиниці синтаксису.
- 11. Прості двоскладні та односкладні речення.** Будова простого двоскладного речення, види односкладних речень.
- 12. Тире між підметом і присудком:** правила використання, тире між підметом і присудком, а також випадки, коли не ставиться тире між підметом і присудком.
- 13. Розділові знаки при прикладці .** Правила відокремлення прикладки за допомогою дефіса, коми чи тире; визначення прикладки.
- 14. Однорідні члени речення.** Відомості про однорідні члени речення: правила вживання розділових знаків при однорідних членах речення.

- 15. Розділові знаки при відокремлених членах речення.** Використання розділових знаків при відокремлених та уточнювальних членах речення.
- 16. Звертання.** Непоширені і поширені звертання; розділові знаки при звертанні.
- 17. Вставні слова та вставлені конструкції.** Відомості про вставні слова (слово сполучення та речення); найчастіше вживані вставні слова й словосполучення; вивчені пунктуаційні правила.
- 18. Типи складних речень. Складносурядні речення.** Відомості про складне речення, види складних речень (сполучникові й безсполучникові), засоби зв'язку між частинами складного речення, особливості будови складносурядного речення; правила розстановки розділових знаків між простими реченнями в складносурядному.
- 19. Складнопідрядні речення.** Відомості про складнопідрядні речення (у тому числі з кількома підрядними); види підрядних речень; правила вживання розділових знаків між частинами складнопідрядного речення.
- 20. Безсполучникові складні речення.** Складні речення з різними видами зв'язку. Відомості про безсполучникові складні речення та будову складного речення з різними видами зв'язку: правила вживання розділових знаків між частинами таких речень.
- 21. Пряма і непряма мова. Цитати. Діалог.** Будова речень з прямою і непрямою мовою, з цитатами; особливості діалогу.

ПИТАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ

1. **Будова слова.** Відомості про основу слова, корінь, префікс, суфікс і закінчення як значущі частини слова
2. **Творення слів.** Основні способи словотвору, правила переносу слів з рядка в рядок
3. **Склад лексики сучасної української літературної мови за походженням.** Власне українські слова
4. **Загальні відомості про лексичне значення слова, синоніми, антоніми, омоніми, пряме і переносне значення слова**
5. **Загальні відомості про українську фразеологію.** Роль фразеологізмів у мовленні
6. **Принципи українського правопису.** Основні орфограми в коренях, префіксах, суфіксах
7. **Правила вживання апострофа і м'якого знака**
8. **Спрощення в групах приголосних. Подвоєння і подовження приголосних**
9. **Правопис іншомовних та складних слів(разом, окремо і через дефіс)**
10. **Вживання великої букви**
11. **Правопис прислівників**
12. **Правопис частки «не» з іменними частинами мови, прислівником, дієсловом**
13. **Система частин мови в українській мові. Самостійні та службові частини мови**
14. **Поняття про синтаксис та його основні одиниці (словосполучення та речення)**
15. **Головні та другорядні члени речення**
16. **Тире між підметом і присудком**
17. **Однорідні члени речення.** Відомості про однорідні члени речення, правила вживання розділових знаків при однорідних членах речення
18. **Узагальнювальні слова і розділові знаки при них**
19. **Відокремлені члени речення, розділові знаки при них.** Відокремлені додатки та обставини
20. **Відокремлені і невідокремлені означення. Прикладна як різновид означення.** Розділові знаки при прикладці
21. **Звертання.** Непоширені і поширені звертання, розділові знаки при звертанні
22. **Вставні слова та вставлені конструкції.** Відомості про вставні слова (словосполучення та речення) та розділові знаки при них

23. **Прості двоскладні та односкладні речення.** Будова простого двоскладного речення, види односкладних речень
24. **Типи складних речень.** Відомості про складне речення, види складних речень (сполучниковій безсполучникові), засоби зв'язку між частинами складного речення
25. **Складносурядні речення.** Особливості будови складносурядного речення, правила розстановки розділових знаків між простими реченнями в складносурядному
26. **Складнопідрядні речення.** Відомості про складнопідрядні речення, види підрядних речень
27. **Безсполучникові складні речення.** Особливості будови безсполучникового речення, правила розстановки розділових знаків між його частинами
28. **Складні речення з різними видами зв'язку.** Правила вживання розділових знаків між частинами таких речень
29. **Пряма і непряма мова. Цитати. Діалог. Розділові знаки при них**
30. **Стилі мовлення** (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

ЗРАЗОК
БІЛЕТУ ПИТАНЬ СПІВБЕСІДИ
З української мови на основі БЗСО

БІЛЕТ №1

1. Загальні відомості про українську фразеологію.
2. Розділові знаки при прикладці.
3. Неправильно розставлено розділові знаки в реченні розглядати
А. "Будь здорова, маленька дівчинко, поважно відповіли їй. — Ми поспішаємо на свято народження річки!"
В. «Що це тобі не спиться, Сергійку?» - запитала мати.
С. «Ходять тут усякі», - бурмоче дід.
Д. Лисичка приказує: "Ловися, рибко велика і маленька"
4. НЕ УСКЛАДНЕНО звертанням речення:
А. Годі вам, гурт ворогів і прихильних, марні слова промовлять.
В. Літня ніч, спокусниця зрадлива, крилом одним півсвіту обняла.
С. Старі дуби, спасибі вам за осінь, за відлітання радості і птиць.
Д. Рука в руці — і музика жива, спинися, мить, зіграй сонату вічну.
Е. Мужай, прекрасна наша мово, серед прекрасних братніх мов!
5. Через дефіс треба писати всі частки рядка
  1. будь/як, отак/то, бозна/скільки
  2. все/ж/таки, такий/от, казна/що
  3. невже/таки, тільки/що, годі/бо
  4. ані/хто, як/небудь, казна/чому
6. Напишіть слова і словосполучення з великої або малої літери:
вулиця шевченка, іван якович франколеонардо да вінчі.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ

Індивідуальна усна співбесіда проводиться в один день з обох предметів (математика, українська мова) шляхом єдиного долучення до відеоконференції. Кількість відповідей з математики та української мови є сумарною. За результатами ІУС виставляється одна оцінка.

Крок 10 балів – кожна правильна, чітка, логічно послідовна відповідь.

Бали за 200-бальною системою	Кількість правильних відповідей
200	12
190	11
180	10
170	9
160	8
150	7
140	6
130	5
120	4
110	3
100	2

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Українська мова (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти/ Н.Б.Голуб, О.М.Горошкіна, В.І.Новосьолова, – К.:Педагогічнадумка,2018
- 2 Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн.освіти / Олександр Авраменко.—К.:Грамота,2019
- 3 Українська мова: підручник для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. з навчаннямукр.мовою:профільнийрівень/М.Я.Плющ,В.І.Тихоша,С.О.Караман.— К.:Освіта,2010
- 4 Олійник О. Українська мова: підручник для 10-11 класу середньої школи, вид5-те.—К.:Вікторія,2004.
- 5 Заболотний О.В. Українська мова: підручник для 10 класу загальноосвітніхнавчальнихзакладів:рівеньстандарту/О.В.Заболотний,В.В.Заболотний.—К.:Генеза,2010
- 6 ЮщукІ. Українськамова.—К.:Либідь,2004.
- 7 Українськамова:навчальнийпосібникдлястудентівВНЗІ-Прівнівакредитації /Т.М.Антонюк,О.С.Стрижаковська,Л.М.Авдіковська.–Чернівці:ДрукАрт,20148
- Український правопис, схвалений Постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 року №437; затверджений Українською національною комісією з питань правопису (протоколвід22 жовтня2018 року№5)
- 9Українськийправопис. –К.:Наукова думка

